

butlletí de l'arxiu històric

Nova època

Número 22 Desembre 2011

Aquest 2011 se celebra "L'any Maria Aurèlia Capmany" amb motiu del vintè aniversari de la seva mort, que va succeir el 2 d'octubre de 1991. Per aquesta raó s'estan realitzant tota una sèrie d'actes d'homenatge en reconeixement de la seva figura. Escriptora, feminista i socialista, Capmany va deixar una forta petjada entre els que la van conèixer i el seu llegat intel·lectual té avui plena vigència.

Reproduïm a dalt la portada del llibre *Caminant junts per la ciutat* (Barcelona, Laia 1983) que recull una suggerent i rica conversa que va tenir amb Pasqual Maragall quan ella era regidora de l'Ajuntament de Barcelona.

 **Sala d'actes
Arxiu**

 Hemeroteca

 Biblioteca

 **Servei de
consulta**

 **Consultes per
telèfon, correu
ordinari i
electrònic**

 **Servei de
reprografia**

 **Horari
d'atenció al públic:**
Dilluns i dimarts de
16.15 a 18 h.
Dimecres i dijous
de 10 a 13 h.
El mes d'agost està
tancat per vacances.

2011. Any Maria Aurèlia Capmany

Aquestes són les activitats que s'han portat a terme i a les que des del nostre Arxiu Històric ens hi sumem amb l'edició d'aquest butlletí dedicat en bona part a mantenir la seva memòria.

- El 26 de gener la Xarxa de TV locals dins el programa *Mirall de Dones* que enllaça la vida de dues dones, unides per la mateixa professió, però separades pel temps, és a dir, pertanyents a diferents espais i èpoques, va dedicar un capítol a Montserrat Abelló i Maria Aurèlia Capmany.
- El 22 de febrer l'Institut del Teatre va organitzar la representació de l'obra *Maria Aurèlia Capmany, una dona un país*. Espectacle de Kabarett literari amb textos i cançons de Maria Aurèlia Capmany i Jaume Vidal Alcover, dirigit per Agustí Humet. El 18 de juny es representà al Teatre La Cuina de la Bonnemaison, el 15 de novembre a la Sala El Magatzem de Tarragona i el 25 de novembre a L'Espai Betúlia de Badalona.
- El 21 de març l'Ajuntament de Mataró organitzà la conferència-homenatge *L'Ajuntament de Mataró recorda la figura de Maria Aurèlia Capmany* a càrrec de Mary Nash.
- El dies 8, 9, 10, 15 i 16 d'abril a la Sala Cabanyes de Mataró dins la programació de la temporada 2010/2011, es representà l'obra *Vent de garbí i un mica de por*, de Maria Aurèlia Capmany, sota la direcció de Carles Maicas. L'obra ha estat retransmesa per COM Ràdio.
- El 22 d'abril COM Ràdio va fer una emissió dins la programació del Dia de Sant Jordi titulada *Programa especial dedicat a Maria Aurèlia Capmany*, amb enterviu a Pasqual Maragall, recital de Rosa Novell i retransmissió de l'obra de teatre ja esmentada.
- El 25 d'abril la Fundació Romea organitzà al Teatre Goya dins la programació "Per Sant Jordi un clàssic" la lectura de *Preguntes i respostes sobre la vida i la mort de Francesc Layret, advocat dels obrers de Catalunya* de Maria Aurèlia Capmany, sota la direcció de Josep Anton Codina.
- El 15 de juliol representació al Teatre Estudi de l'Institut del Teatre, de l'adaptació teatral de la novel·la de Maria Aurèlia Capmany *Feliçment sóc una dona*, sota la direcció de Margalida Estelrich. Posteriorment, a l'agost, es representà al Teatre de Ponent de Granollers, i el 27 de novembre al Teatre Metropol de Tarragona.
- El 26 de setembre al Centre Cultural de Ripollet s'inaugurà l'exposició itinerant produïda per la Diputació de Barcelona *Maria Aurèlia Capmany, dona, escriptora i ciutadana* dins els actes de la XV Trobada de Gegants a Ripollet com homenatge de l'entitat a Maria Aurèlia Capmany. Jordi Font glossà la seva figura i el Grup de Teatre La Careta representà una escena de *Verge, però no del tot* de Maria Aurèlia Capmany i Jaume Vidal Alcover. A l'octubre s'exhibí a l'Ateneu Barcelonès, de l'11 de novembre al 15 de desembre a l'Espai Betúlia de Badalona i del 22 de novembre al 3 de desembre a la Sala Fortuny del Centre de Lectura de Reus.
- El 4 d'octubre se celebrà a l'Ateneu Barcelonès la taula rodona *En record de Maria Aurèlia Capmany*, amb la participació de Guillem-Jordi Graells, Carmina Virgili, Josep Anton Codina, Montserrat Palau i Anna Capmany.
- El 6 d'octubre a l'Omnium Cultural dins del cicle "Els dijous a l'Omnium" se celebrà l'acte *Tertúlia sobre la vida i l'obra de Maria Aurèlia Capmany*, amb la participació de Guillem-Jordi Graells i Agustí Pons.
- El 21 d'octubre al Teatre Joventut de L'Hospitalet de Llobregat el Grup de teatre AIET escenificà la lectura dramàtica *La viuda trapella*, de Carlo Goldoni i adaptació catalana de Maria Aurèlia Capmany. Dirigida per Pere Daussà i organitzada per l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat.
- El 27 d'octubre al Palau de la Virreina es va portar a terme l'acte *Homenatge a Maria Aurèlia Capmany i Montserrat Roig en el XXè aniversari de la seva mort*, organitzat per l'Institut Català de les Dones, l'Institut de les Lletres Catalanes, l'ICUB i el PEN Català. Amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya.
- El 2 de novembre al Conservatori del Liceu i organitzat per Nou Cicle es realitza l'acte d'homenatge *Record de Maria Aurèlia Capmany: per un nou compromís col·lectiu*. Hi van participar Anna Balletbó, Pia Bosch, Jordi Font i Raimon Obiols.
- Del 15 al 17 de novembre a la Universitat Rovira i Virgili *Jornades Universitàries Tarragonines dedicades a Maria Aurèlia Capmany i Jaume Vidal Alcover* i exposició itinerant.
- El 22 de novembre *Lectura de textos de Maria Aurèlia Capmany* al Centre de Lectura de Reus.
- L'1 de desembre a l'Espai Betúlia de Badalona conferència *Maria Aurèlia Capmany. Identitat i transgressió* a càrrec d'Isabel Graña, i el dia 14 performance *Sis cartes impertinents* de Maria Aurèlia Capmany de la mà del Grup de Teatre Anastàsies BDN.

1976: miting del Palau Blaugrana.

© Colita

1982: campanya eleccions generals.

© Colita

1983: eleccions municipals.

© Colita

1983: campanya eleccions municipals.

© Colita

1987: eleccions municipals.

© Colita

1988: acte eleccions autonòmiques.

© Colita

La Internacional (Versió de Maria Aurèlia Capmany)

Amunt els damnats de la terra,
amunt els qui pateixen fam,
la força pel dret és vençuda,
s'acosta el bell temps de la pau.

Del passat destruïm misèries,
esclaus aixequen vostres cors,
la terra serà tota nostra,
no hem estat res i ho serem tot.

És la lluita final,
unim-nos i demà
la internacional
serà el gènere humà. (bis)

No esperis salvacions supremes
de déus, de reis ni de tirans,
obrer, és la sang de tes venes
la que triomfant et salvarà.

La força del tirà sotmesa
ton puny deixarà quan voldràs;
atiem la fornal encesa,
el ferro és fill del nostre braç.

És la lluita final,
unim-nos i demà
la internacional
serà el gènere humà. (bis)

Obrers, camperols, la batalla
ha començat i finirà,
la terra és per qui la treballa,
qui no treballi morirà.

Si del cel de la nostra terra
foragitem dels corbs l'estol,
pau ferma seguirà a la guerra
i sempre més brillarà el sol.

És la lluita final,
unim-nos i demà
la internacional
serà el gènere humà. (bis)

Els camins de Maria Aurèlia Capmany, escriptora i dona d'acció de Jordi Font

L'Ajuntament de Barcelona acaba d'editar aquest llibre dedicat a la biografia de Maria Aurèlia Capmany i que és deutor de l'exposició que prèviament se celebrà i de la que Font en fou comissari. En ell es repassen les diferents etapes de la vida de l'escriptora i política amb una gran profusió d'imatges que il·lustren els textos

El llibre es complementa amb la relació de l'obra de Capmany junt amb les traduccions que va fer al català, a més de la bibliografia bàsica que s'ha publicat sobre ella.

Presentació de *Francisco Ramos Molins. La inquebrantable voluntad de ser socialista* de Luiza Iordache

El passat 28 d'octubre a la Sala Nicolau d'Olwer de l'Institut d'Estudis Catalans vam fer la presentació d'aquest llibre, acte en el que hi van intervenir Albert Aixalà, director de la Fundació, Jesús Maria Rodés, professor de Ciència Política de la UAB, Isidre Molas, president de la Fundació i l'autora del treball.

Amb paraules de Molas "Ramos va ser sempre apassionat, sempre prudent, sobretot lúcid i amb un toc de tolerància fonamental. Per a ell el principis de llibertat i d'igualtat foren sempre la guia del seu socialisme". Amb aquest treball hem contribuït novament a recuperar la memòria d'una destacada figura del socialisme a Catalunya.

L'hemeroteca

Control Obrero de las
Fábricas.
Revolución Socialista

El Front Obrer de Catalunya (FOC), organització política clandestina federada amb el Frente de Liberación Popular (FLP), edità entre l'abril de l'any 1964 i l'abril de 1966 aquesta publicació periòdica ciclostilada adreçada als seus militants. Tenim constància que van ser editats un total de vuit números amb una periodicitat irregular.

La revista estava adreçada als militants obrers que treballaven a les fàbriques amb la voluntat de donar a conèixer les directrius marcades pel Comitè Executiu. Estava formada per diferents seccions, entre les que destaca l'anomenada "Información de vida interior" dedicada a les qüestions internes de l'organització.

Al nostre Arxiu disposem d'aquesta col·lecció.

Crèdits

Redacció:
Laura Durendes

Disseny:
Toni Viaplana

Impressió:
a.bís

Dipòsit legal:
B-13474-2001

ISSN:
1578-5718

FUNDACIÓ
RAFAEL CAMPALANS

Trafalgar, 12, entr. 1a
08010 Barcelona
Tel. 93 319 54 12
Fax 93 319 98 44
www.fcampalans.cat
arxiu.historic@fcampalans.cat